

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๖๖

ส่วนที่ ๑
ข้อมูลเบื้องต้น

๑. หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ องค์การสะพานปลา (อสป.)

๒. หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย องค์การสะพานปลา

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด

ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับการร้องเรียนหรือมีข้อเสนอแนะ)

ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับการเสนอแนะให้ประเมิน)

อื่น ๆ คือ

๕. วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ โดยประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๖ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

๖. รายชื่อกฎหมายที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้

๑. กฎกระทรวง (๒๕๖๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๖๖

๓. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๖๖ ว่าด้วยค่านายหน้าสำหรับผู้ประกอบกิจการแพปลาที่สะพานปลาสมุทรปราการ

๔. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๒๒ (พ.ศ. ๒๕๒๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๖๖ ว่าด้วยการกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาจังหวัดสมุทรปราการเข้าประกอบกิจการที่สะพานปลาสมุทรปราการ

๕. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๖๖ ว่าด้วยอัตราค่านายหน้าสำหรับผู้ประกอบกิจการแพปลาประเภทสินค้าสัตว์น้ำสด (สัตว์น้ำน้ำเค็ม)

๖. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๒๐ (พ.ศ.๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ว่าด้วยกำหนดวิธีการขายทอดตลาดหรือขายโดยวิธีอื่นซึ่งสินค้าสัตว์น้ำกำหนดหน่วยของน้ำหนักสินค้าสัตว์น้ำการทำบัญชีและเอกสารเป็นภาษาไทยในสะพานปลา

๗. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๙ (พ.ศ. ๒๕๑๖) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ว่าด้วยระเบียบและเงื่อนไขที่ผู้ประกอบการกิจการแพปลาในสะพานปลาต้องปฏิบัติ

๘. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๖ (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ยกเลิกข้อกำหนด ฉบับที่ ๙ (พ.ศ.๒๔๙๘) ว่าด้วยการประกอบกิจการแพปลาประเภทสินค้าสัตว์น้ำดองเค็มหรือแห้งหรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำ (สัตว์น้ำเค็ม) และยกเลิกข้อกำหนดฉบับที่ ๑๐

๙. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๑๕ (พ.ศ.๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๔๙๖ ว่าด้วยการกำหนดให้ผู้ประกอบการแพปลาในจังหวัดสมุทรสาครเข้าไปประกอบกิจการที่สะพานปลาสมุทรสาคร

๑๐. ข้อกำหนดฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๐๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๔๙๖ว่าด้วยการจอดเรือและการจราจรในสะพานปลากรุงเทพ

๑๑. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๗ (พ.ศ. ๒๔๙๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ว่าด้วยค่านายหน้าสำหรับผู้ประกอบการแพปลาประเภทสินค้าสัตว์น้ำสด (สัตว์น้ำจืด)

๑๒. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๔๙๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ว่าด้วยอัตราค่านายหน้าสำหรับผู้ประกอบการแพปลาประเภทสินค้าสัตว์น้ำสด (สัตว์น้ำเค็ม)

๑๓. ข้อกำหนด(พ.ศ. ๒๔๙๖) ออกความตามในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๔๙๖ ว่าด้วยการประกอบกิจการแพปลาประเภทสินค้าสัตว์น้ำสด (สัตว์น้ำเค็ม)

๑๔. ข้อกำหนด ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๙๗) ออกความตามในพระราชบัญญัติจัดระเบียบแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ว่าด้วยการประกอบกิจการแพปลาประเภทสินค้าสัตว์น้ำสด (สัตว์น้ำจืด)

๗. รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

๘. กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

องค์การสะพานปลาเป็นรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๑) จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมการประมง
- ๒) จัดดำเนินการ หรือควบคุม และอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่งและกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา
- ๓) จัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง
- ๔) จัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้ คือ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดเกี่ยวกับกิจการแพปลา ดังนี้

๑. จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมการประมง จัดดำเนินการหรือควบคุม และอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา จัดส่งเสริมฐานะสวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง ส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง

๒. ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการแพปลา หรือทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ ที่สะพานปลา เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖

๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจดังต่อไปนี้

๓.๑ กรณีที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาไม่ยอมขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ รัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี มีอำนาจสั่งให้องค์การสะพานปลาดำเนินการขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลาเสียเองก็ได้

๓.๒ มีอำนาจสั่งยกเว้น หรือลดค่าธรรมเนียม หรือค่าบริการตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ ให้แก่สหกรณ์การประมงได้ตามที่เห็นสมควร

๔. อธิบดีกรมการประมง โดยอนุมัติรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีอำนาจดังต่อไปนี้

๔.๑ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการแพปลา ประกอบกิจการที่สะพานปลา และปฏิบัติตามระเบียบและเงื่อนไขที่กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๒ กำหนดอัตราอย่างสูงสำหรับค่านายหน้า ค่าขนส่ง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาจะพึงเรียกจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำและผู้ซื้อสินค้าสัตว์น้ำ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๓ กำหนดวิธีการขายทอดตลาด และการกำหนดหน่วยของน้ำหนักหรือปริมาณสินค้าสัตว์น้ำ

๔.๔ กำหนดการจดทะเบียน การขนส่ง และการจราจรที่สะพานปลา โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๕ กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาทำบัญชีและเอกสารเป็นภาษาไทยตามแบบซึ่งกำหนดไว้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๔.๖ กำหนดแบบพิมพ์ให้ผู้ประกอบกิจการแพปลากรอกรายการ ข้อความ จำนวน ปริมาณ ชนิด ราคาสินค้า และอื่น ๆ ได้

๔.๗ มีอำนาจสั่งให้หยุดกระทำการโดยมีกำหนดเวลา หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตกรณีผู้ประกอบกิจการแพปลา หรือผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หรือไม่ชำระค่าบริการตามที่องค์การสะพานปลาเรียกเก็บ หรือไม่ยอมขายทอดตลาด

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้กำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการ ดังนี้

๑. ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการแพปลา หรือทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ตามมาตรา ๒๙

๒. ห้ามมิให้ผู้ใด กระทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ ตามมาตรา ๓๐

๓. ผู้ประกอบกิจการแพปลาต้องกรอกคำตอบลงในแบบพิมพ์นั้นตามความเป็นจริง พร้อมทั้งลงชื่อกำกับและจัดการอื่นตามกำหนดเวลาและวิธีการ ณ สถานที่ดังที่กำหนดไว้ในแบบพิมพ์นั้น เพื่อประโยชน์แก่การตรวจสอบรายการในแบบพิมพ์ที่กรอกยื่นดังกล่าว เมื่ออธิบดีเห็นสมควร มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่เข้าไปทำการตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารต่าง ๆ ในที่ทำการของผู้ประกอบกิจการแพปลาได้ในระหว่างเวลาราชการ ให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการนี้ แต่ในการตรวจสอบนี้ต้องไม่เป็นการขัดขวางต่อกิจการงานของผู้ประกอบกิจการแพปลา ตามมาตรา ๓๒

๔. ห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาที่สะพานปลารับซื้อสินค้าสัตว์น้ำเสียเอง เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำนั้น ในกรณีเช่นนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่านายหน้าจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำนั้น ตามมาตรา ๓๕

๕. ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการแพปลา หรือผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ชำระค่าบริการตามที่องค์การสะพานปลาเรียกเก็บ หรือไม่ยอมขายทอดตลาดให้อธิบดีมีอำนาจสั่งให้หยุดกระทำการโดยกำหนดเวลา หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ ตามมาตรา ๓๖

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

ด้วยพระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานโดย บทบัญญัติที่บังคับใช้อยู่เดิม ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ การบริหารงาน และความรับผิดชอบของ คณะกรรมการองค์การสะพานปลา ยังไม่มีความชัดเจน และการบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบ กิจการแพปลา ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การทำประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การตลาดสัตว์น้ำ การขนส่งสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมประมงในปัจจุบัน จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่ใช้อยู่เดิมให้สอดคล้องกับพระราช กำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำหนดมาตรฐานในการดำเนินงานขององค์กรให้มีความชัดเจน โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้แก่องค์กร จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ... ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน อีกทั้ง มีบางส่วนไม่รองรับสถานการณ์หรือบริบทการประกอบกิจการแพปลาในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป กล่าวคือ มีการประกอบกิจการแพปลาที่มีการขยายการประกอบกิจการไปถึงการค้าทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการประกอบกิจการแพปลาบนบก ซึ่งต่อเนื่องเกี่ยวพันกับการขนส่งสินค้าสัตว์น้ำของชาวประมงหรือผู้ประกอบการ แต่พระราชบัญญัติฉบับนี้ ยังไม่มีความชัดเจนหรือครอบคลุมไปถึงการประกอบกิจการดังกล่าวแต่อย่างใด

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้ คือ

๑. ประชาชนหรือผู้บริโภคจะมีการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นในด้านใด อย่างไร และเพียงใด หรือเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมากน้อยเพียงใด ได้บริโภคสินค้าสัตว์น้ำที่ได้มาตรฐานสุขอนามัย ปลอดภัย และเป็นสินค้า ที่ถูกกฎหมาย

๒. เศรษฐกิจหรือสังคมมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนได้เพียงใดนั้น ในกรณีนี้ถือเป็นการส่งเสริมศักยภาพในการแข่งขันของประเทศอย่างยั่งยืน ด้วยการยกระดับมาตรฐานสินค้าสัตว์น้ำ และการทำประมงที่ได้มาตรฐานสากลและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค

๓. องค์กรสะพานปลา มีโครงการในการปล่อยสินเชื่อกู้ยืมเงิน เพื่อช่วยเหลือกลุ่มชาวประมง โดยมีฝ่ายสินเชื่อและบริหารการตลาด เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจและรับผิดชอบในการปล่อยเงินกู้ ในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำและสามารถปรับโครงสร้างหนี้ ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจของสินค้าสัตว์น้ำและเป็นการพัฒนาศักยภาพการขับเคลื่อนภารกิจอีกด้วย

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นที่สำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

- เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน

- ไม่มี

- ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

มีการกำหนดมาตรการซึ่งก่อให้เกิดการดำเนินงานขององค์การสะพานปลาในด้านภารกิจเชิงสังคม เพื่อช่วยส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ อาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง ส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง ซึ่งเป็นเกษตรสาขาหนึ่งที่มีมักจะถูกมองข้ามและไม่มีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับอาชีพประมงมีค่อนข้างจำกัดในขณะที่สินค้าประมงจัดเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญทำรายได้ให้กับประเทศปีละกว่า ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท อีกทั้ง ยังเป็นอาหารหลักที่มีคุณค่าทางโภชนาการและส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งได้รับการดูแลจากภาครัฐในอันดับต้น ๆ องค์การสะพานปลาในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีลักษณะงานเกี่ยวข้องกับใกล้ชิดกับชาวประมงโดยตรง และมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กร เพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพประมง จึงได้เปิดดำเนินงานสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมง รวม ๑๗ แห่ง ตลอดแนวชายฝั่งทะเลทั้งในภาคใต้ ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อให้บริการแก่ชาวประมงและผู้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีสถานที่ในการประกอบอาชีพ อันได้แก่ การจัดบริการพื้นฐานทางการประมง จัดให้มีบริการพื้นฐานเพื่อรองรับอาชีพประมง โดยเฉพาะท่าเทียบเรือประมงและตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่ได้มาตรฐานจากกรมประมง พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยคิดค่าบริการในอัตราต่ำและให้บริการแก่ทุกคนอย่างเสมอภาค ป้องกันการผูกขาด รักษาระดับราคาสัตว์น้ำให้เป็นธรรมแก่ผู้ซื้อและผู้ขายตลอดจนส่งเสริมอาชีพประมง ปัจจุบันองค์การสะพานปลาได้เปิดดำเนินงานสะพานปลา ๔ แห่งท่าเทียบเรือประมง ๑๓ แห่ง การพัฒนาการประมง การพัฒนาอาชีพประมงตลอดจนนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมง ตลาดกลางสินค้าสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมประมง จากภารกิจดังกล่าวองค์การสะพานปลามีการปรับปรุงสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงให้เป็นสถานที่ที่มีความเป็นมาตรฐานด้านสุขอนามัยสะพานปลา ท่าเทียบเรือประมงที่ดี สามารถรองรับปริมาณสัตว์น้ำได้มากขึ้น สร้างรายได้ให้แก่ชาวประมงและองค์การสะพานปลา อีกทั้งพัฒนาระบบสาธารณสุขโรค ความปลอดภัย และปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามมีความทันสมัย เพื่อเป็นตลาดสินค้าสัตว์น้ำ สัตว์น้ำแปรรูป มาตรฐานถูกสุขอนามัยราคายุติธรรม ในการรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ การส่งเสริมการประมงเป็นภารกิจสำคัญตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา โดยการช่วยเหลือส่งเสริมฐานะและสวัสดิการ และการประกอบอาชีพให้แก่ชาวประมง ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

(๑) สนับสนุนเงินทุนในการดำเนินงานให้แก่สมาคมประมง สหกรณ์ประมงและกลุ่มเกษตรกรทำประมงต่าง ๆ เงินทุนที่นำมาช่วยเหลือเรียกว่า เงินทุนส่งเสริมการประมงตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ได้กำหนดให้องค์การสะพานปลาแบ่งเงินค่าบริการที่เรียกเก็บจากผู้ประกอบการแพปลาร้อยละ ๒๕ ของค่าบริการที่เก็บได้ นำมาใช้จ่ายในการส่งเสริมการประมงภายใต้การควบคุมของคณะกรรมการส่งเสริมการประมง โดยเงินทุนดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือส่งเสริมฐานะและสวัสดิการส่งเสริมอาชีพ บูรณะหมู่บ้านชาวประมง ส่งเสริมสมาคมกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ประมง ทุนการศึกษาด้านการประมง ทุนการศึกษาแก่บุตรชาวประมงผู้ประสพภัยทางทะเล ส่งเสริมความรู้ ภูมิปัญญา สุขอนามัย และ

วิชาชีพผู้ประกอบการธุรกิจประมง ให้แก่ ชาวประมง เพื่อให้ทำประมงได้อย่างถูกกฎหมาย มีมาตรฐานสุขอนามัย และส่งเสริมความรู้ด้านการแปรรูปสินค้าประมง สร้างผลิตภัณฑ์ในระดับสากล สร้างมูลค่าสินค้าประมง พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมประมง ซึ่งเป็นการตอบโจทย์ขององค์การสะพานปลาในการดำเนินงานบรรลุตามภารกิจในการพัฒนาอาชีพของชาวประมงแห่งประเทศไทยให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพิ่มศักยภาพภาคประมงสหกรณ์ ชุมชน เศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เสริมสร้าง พัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันภาคประมงและยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าสัตว์น้ำให้ไปสู่มาตรฐานสากลต่อไป ทั้งยังส่งเสริมสนับสนุนประมงพื้นบ้าน เพื่อเป็นการสร้างงาน สร้างรายได้แก่อาชีพ ประมงพื้นบ้านและสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน ส่งเสริมชาวประมงและผู้ประกอบการแพปลา ในการจำหน่ายสินค้าสัตว์น้ำจากแหล่งทำประมงทั่วประเทศที่ได้รับผลกระทบต่าง ๆ โดยดำเนินการจัดทำ Platform เพื่อรวบรวมสินค้าสัตว์น้ำผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำไปยังผู้บริโภคในราคาเหมาะสม ปลอดภัย มีสุขอนามัยที่ดีและได้รับความสะดวก

- เป็นอุปสรรคต่อการแข่งขันหรือการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

- ไม่มี -

- เป็นการพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

- ไม่มี -

- มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

องค์การสะพานปลาได้ดำเนินการภารกิจและกิจการต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งองค์การสะพานปลาตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงนับได้ว่าเป็นด่านแรกในการรับผลผลิตจากชาวประมงเพื่อนำไปสู่ผู้บริโภคในกลุ่มต่าง ๆ โดยมีผลกระทบเชิงบวกในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ผลกระทบเชิงบวกด้านเศรษฐกิจ

องค์การสะพานปลามีการพัฒนาตลาดสัตว์น้ำของไทยให้มีคุณภาพ เพื่อให้ชาวประมงมีผลผลิตที่ดีและทำให้ประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดียิ่งขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสะพานปลา และท่าเทียบเรือประมงให้ถูกสุขอนามัยได้รับมาตรฐานสากล ภารกิจเชิงธุรกิจ เป็นการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้จากทรัพยากรที่องค์การสะพานปลามีอยู่ ทั้งในด้านของที่ดิน ทรัพย์สิน บุคลากร ประสิทธิภาพ และองค์ความรู้ รวมถึงความเชื่อถือในฐานะองค์กรของรัฐ เพื่อลดการพึ่งพารายได้จากภาคประมงทะเล เช่นที่เป็นมาในอดีต และเป็นการแก้ไขปัญหาฐานะการเงินในระยะยาว สำหรับการดำเนินงานในเชิงธุรกิจ ได้แก่

๑) การบริหารทรัพย์สิน

การจัดหาประโยชน์จากที่ดิน อาคาร และสิ่งปลูกสร้างในสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบของการให้เช่าและการให้สิทธิในการเข้าทำธุรกิจ จัดเป็นส่วนหนึ่งของการให้บริการ และเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญ เนื่องจากสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงขององค์การสะพานปลาจัดเป็นศูนย์รวมธุรกิจประมง ซึ่งจำเป็นต้องประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกัน เช่น โรงน้ำแข็ง ห้องเย็น โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำอู่เรือ-คานเรือ เป็นต้น ไม่นับรวมอาคารสำนักงานของผู้ประกอบการแพปลา การให้เช่าพื้นที่เพื่อแปรรูป

การบรรจุหีบห่อ หรือแม้แต่จำหน่ายเครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ การวางแผนบริหารทรัพยากรสินอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากจะเป็นการส่งเสริมการประกอบธุรกิจซึ่งสนับสนุนและเกี่ยวข้องกับการประมงแล้ว ยังมีส่วนในการพัฒนาศักยภาพของพื้นที่และช่วยสร้างรายได้

๒) การดำเนินงานเชิงพาณิชย์

เพื่อหารายได้เป็นการดำเนินงานภายใต้กรอบภารกิจ เพื่อหารายได้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ปัจจุบันองค์การสะพานปลาดำเนินงานในเชิงพาณิชย์ โดยการให้สินเชื่อแก่ผู้ประกอบการประมง และเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในการจัดหาปัจจัยการผลิต เช่น เครื่องมืออุปกรณ์ทำประมง การปรับปรุงเรือประมง เป็นต้น นอกจากนี้องค์การสะพานปลายังมีแผนขยายงานด้านการจำหน่ายสินค้าและผลิตภัณฑ์ประมงภายใต้เครื่องหมายการค้าขององค์การสะพานปลา

ผลกระทบเชิงบวกด้านสังคม

องค์การสะพานปลาส่งเสริมการรวมตัวของชาวประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวประมงพื้นบ้าน เพื่อให้ชาวประมงมีอำนาจต่อรองมากขึ้น องค์การสะพานปลาได้จัดงบประมาณสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มชาวประมง ทั้งในรูปของการให้เปล่าและการให้กู้โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและมีระยะเวลาใช้เงินต้นคืนในระยะยาว ยกย่องระดับชาวประมงและผู้ประกอบการ ให้มีความมั่นคงทางอาชีพประมง

การปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการสู่องค์กรที่ทันสมัยอย่างมีธรรมาภิบาล ประกอบด้วยโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานและมีการดำเนินการในโครงการที่บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การสะพานปลา จัดส่งเสริมฐานะสวัสดิการหรืออาชีพของชาวประมงและบурณะหมู่บ้านการประมง จัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมงได้ครบถ้วน เช่น กรมประมง กรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นต้น ในการส่งเสริมอาชีพของชาวประมงและบурณะหมู่บ้านการประมง รวมทั้งการส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมงและบรรลุได้ตามผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ที่กำหนดไว้ ประจำปีบัญชี ๒๕๖๖ ของวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การสะพานปลา การดำเนินโครงการที่บูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง มีสาระสำคัญกล่าวคือ การดำเนินงานที่บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในเชิงพาณิชย์จากวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การสะพานปลาตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ องค์การสะพานปลาได้ดำเนินการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในเชิงพาณิชย์ ตามวัตถุประสงค์ในการจัดให้ดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมการประมงและดำเนินการหรือควบคุมและอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา อีกทั้ง การดำเนินงานที่บูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นเชิงสังคม จากวัตถุประสงค์การจัดตั้งองค์การสะพานปลาตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ องค์การสะพานปลาได้ดำเนินการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นในเชิงสังคมตามวัตถุประสงค์ จัดส่งเสริมฐานะสวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมงและบурณะหมู่บ้านการประมงจัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง

ผลกระทบเชิงบวกสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

องค์การสะพานปลามีการจัดการสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงให้มีความสะอาดถูกสุขลักษณะมีน้ำที่สะอาดสำหรับล้างสัตว์น้ำ และมีระบบบำบัดน้ำเสียที่ดี สัตว์น้ำที่ผ่านท่าจึงมีความสะอาดและคุณภาพดี ทำให้สามารถจำหน่ายสัตว์น้ำได้ในราคาที่สูง ผู้บริโภคก็จะได้บริโภคสัตว์น้ำที่มีคุณภาพอันจะมีผลโดยตรงต่อสุขภาพของผู้บริโภค

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

หากพิจารณาตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๕๙๖ มาตรา ๔๐, มาตรา ๔๑ อันเป็นบทบัญญัติกำหนดบทลงโทษ องค์การสะพานปลาดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมายหรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๕๙๖ มาตรา ๔๐, มาตรา ๔๑ เป็นอำนาจของอธิบดีกรมประมงในการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย รวมถึงสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งจากข้อเท็จจริงที่ผ่านมาไม่เคยปรากฏว่าองค์การสะพานปลาได้มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมายหรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายแต่อย่างใด เนื่องจากอำนาจในการลงโทษดังกล่าวเป็นอำนาจของกรมประมง

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

ประเด็นปัญหาที่หนึ่ง ด้วยพระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานโดย บทบัญญัติที่บังคับใช้อยู่เดิม ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ การบริหารงาน และความรับผิดชอบของ คณะกรรมการองค์การสะพานปลายังไม่มีความชัดเจน และการบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบ กิจการแพปลายังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การทำประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การตลาดสัตว์น้ำ การขนส่งสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมประมงในปัจจุบัน จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่ใช้อยู่เดิมให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำหนดมาตรฐานในการดำเนินงานขององค์กรให้มีความชัดเจน โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้แก่องค์กร จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ... ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

๑.๒ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๐ องค์การสะพานปลาได้จัดส่งร่างพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการ แพปลา พ.ศ. ... พร้อมตารางเปรียบเทียบ นำเสนอรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาเพื่อดำเนินการเข้าสู่กระบวนการและขั้นตอนการแก้ไขต่อไป ต่อมาสำนักกฎหมาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ตรวจพิจารณาในเบื้องต้นแล้วพบว่าร่างพระราชบัญญัติที่นำเสนอมีความบกพร่องในหลายประเด็นจึงเห็นสมควรคืนเรื่องนี้ให้องค์การสะพานปลานำกลับไปพิจารณาทบทวนและปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่มีการหารือร่วมกับสำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกรมประมงแล้ว และเห็นสมควรให้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ก่อนที่จะเสนอร่างกฎหมายกลับมายัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อดำเนินการต่อไป รวมทั้งจะต้องมีการจัดทำคำชี้แจง เหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายและแผนการเสนอกฎหมาย ลำดับรองและกรอบระยะเวลา พร้อมทั้งกรอบสาระสำคัญของร่างกฎหมายลำดับรองที่จะต้องออกตามกฎหมายที่เสนอขอแก้ไขด้วย

๑.๓ ในการประชุมคณะกรรมการองค์การสะพานปลา ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เรื่อง ร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ... ที่ประชุมพิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้องค์การสะพานปลาส่งร่างปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ให้สำนักกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา มีสาระสำคัญโดยสรุปดังต่อไปนี้

หมวด ๑ องค์การสะพานปลาได้แก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

(๑) เพิ่มนิยามขององค์การสะพานปลาที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

(๒) แก้ไขนิยามของคำว่า สะพานปลาและค่าบริการให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน

(๓) เพิ่มเติมการเรียกเก็บค่าบริการให้ครอบคลุมถึงพื้นที่ให้บริการอื่น ๆ ขององค์การสะพานปลา ที่มีการซื้อขายสัตว์น้ำแต่ยังไม่พร้อมที่จะประกาศเป็นสะพานปลาเพื่อให้สามารถเก็บค่าบริการได้และอยู่ในบังคับของกฎหมายเดียวกัน โดยองค์การสะพานปลา มีอำนาจเรียกเก็บเงินค่าบริการจากผู้ประกอบกิจการแพปลาได้ไม่เกินร้อยละสามของราคาสินค้าสัตว์น้ำที่ซื้อขายกัน หรือราคาที่พนักงานประเมินราคาตลาดในวันนั้น

(๔) การแบ่งเงินค่าบริการ เดิมกำหนดให้แบ่งเงินค่าบริการที่องค์การสะพานปลาเรียกเก็บไว้ ร้อยละยี่สิบห้า ของค่าบริการที่เก็บได้ทั้งหมดเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมการประมง ได้มีการเสนอแก้ไขใหม่โดยให้แบ่งเงินจากกำไรสุทธิขององค์การสะพานปลาในอัตราที่ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ เพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมการประมง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การสะพานปลา

(๕) เพิ่มวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งองค์การสะพานปลาเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน ในปัจจุบัน และส่งเสริมให้เกิดความเจริญของอุตสาหกรรมประมงในภาพรวม รวมทั้งการเพิ่มอำนาจการกระทำกิจการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้ง

หมวด ๒ คณะกรรมการและผู้อำนวยการ

(๑) แก้ไขปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การ

(๒) เพิ่มวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการและการรักษาการกรณีที่คณะกรรมการพ้นตำแหน่งก่อนวาระ

(๓) กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการ การแต่งตั้งรักษาการแทนผู้อำนวยการ กรณีที่ผู้อำนวยการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลง รวมถึงกำหนดให้ผู้อำนวยการสามารถมอบอำนาจช่วงได้

(๔) เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

หมวดกิจการแพปลา

(๑) ปรับปรุงแก้ไขของอำนาจของอธิบดีในการออกระเบียบและเงื่อนไขที่จะกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาต้องประกอบกิจการที่สะพานปลาเท่านั้นโดยการตัดอำนาจของอธิบดีในข้อนี้ออกเพื่อให้มีการแข่งขันเสรีเกิดขึ้น

(๒) ปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับต่าง ๆ ในการกรอกแบบฟอร์ม รายการ ข้อความ จำนวน ปริมาณ ชนิด ราคาสินค้า ตามแบบที่อธิบดีกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

บทเฉพาะกาล

หากพื้นที่ให้บริการใดขององค์การที่มีลักษณะเป็นสถานที่หรือบริเวณที่ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายสัตว์น้ำและกิจกรรมอื่นๆ ที่ประกอบกิจการแพปลาแต่ยังมีได้ดำเนินการประกาศให้เป็นสะพานปลาให้องค์การดำเนินการประกาศพื้นที่ให้บริการดังกล่าวให้เป็นสะพานปลาภายใน ๑๐๐ วัน นับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้รายงานเหตุผล ความจำเป็นให้รัฐมนตรีทราบ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ มีการบังคับใช้มาเป็นระยะเวลานาน มีความไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับการขับเคลื่อนธุรกิจประมงและการจัดระเบียบกิจการแพปลาขององค์การสะพานปลาในปัจจุบัน บทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวยังมีปัญหาเกี่ยวกับการนำไปประยุกต์ใช้ในแนวทางปฏิบัติ ดังกล่าวต่อไปนี้

ประเด็นปัญหาที่สอง กรณีที่พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลาบัญญัติกรณีที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาไม่ยอมขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ ตามมาตรา ๓๓ และกรณีที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาที่สะพานปลาซื้อสินค้าสัตว์น้ำเสียเอง มาตรา ๓๕ กรณีดังกล่าวมิได้บัญญัติครอบคลุมถึงการกระทำของผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ ขัดกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลาที่ต้องการจัดระเบียบกิจการแพปลาโดยจะบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบกิจการแพปลาและผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำให้เกิดการแข่งขันในการประกอบกิจการอย่างเสรีและเป็นธรรม เพื่อให้ชาวประมงและประชาชนได้รับประโยชน์ การตรากฎหมายให้เกิดผลต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่งทำให้เกิดความไม่เสมอภาคเป็นการต้องห้าม ซึ่งกฎหมายการจัดระเบียบกิจการแพปลาเป็นกฎหมายที่เป็นการจำกัดเสรีภาพในการประกอบอาชีพของบุคคล การตรากฎหมายจึงต้องไม่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม จึงเห็นว่า การบัญญัติกฎหมายให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้ประกอบกิจการแพปลาฝ่ายเดียว เป็นการตรากฎหมายที่เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ก่อให้เกิดความไม่เสมอภาคระหว่างผู้ประกอบกิจการแพปลาและผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำขัดกับหลักความเสมอภาคและหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนุญ

ประเด็นปัญหาที่สาม กรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ยอมออกใบอนุญาต อธิบดีสั่งให้หยุดกระทำกิจการหยุดขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๗ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ นั้น ได้กำหนดขั้นตอนการอุทธรณ์โดยให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งยื่นอุทธรณ์ต่ออธิบดีภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งและให้อธิบดีส่งคำอุทธรณ์นั้นไปยังรัฐมนตรีภายในเจ็ดวันนับแต่วันได้รับคำอุทธรณ์ซึ่งเป็นการอุทธรณ์ชั้นเดียวและไม่ได้กำหนดกรอบระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์ของรัฐมนตรีไว้

เมื่อพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลาได้มีการกำหนดขั้นตอนและวิธีการพิจารณาอุทธรณ์ไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ย่อมไม่สามารถนำพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองอันเป็นกฎหมายกลางมาใช้บังคับได้ ดังนั้น ระยะเวลาในการพิจารณาอุทธรณ์จึงเป็นดุลพินิจของรัฐมนตรี รัฐมนตรีอาจใช้ดุลพินิจพิจารณาอุทธรณ์เป็นระยะเวลาสั้น เนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติระยะเวลาไว้ประกอบกับการอุทธรณ์ไม่ได้กำหนดให้เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองได้อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการแพปลาหรือผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำต้องหยุดประกอบกิจการจนกว่ารัฐมนตรีจะพิจารณาแล้วเสร็จ รวมถึงกระทบชาวประมงหรือแรงงานที่ต้องหยุดงานด้วยอีกทั้งยังอาจทำให้ประชาชนที่ยังไม่เข้าใจวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองอาจนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองพื้นระยะเวลาการฟ้องคดีทำให้คำสั่งทางปกครองดังกล่าวไม่ถูกตรวจสอบโดยศาลปกครองที่เป็นองค์กรตุลาการ

ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๕๔๖ ในประเด็นต่าง ๆ นั้น เห็นสมควรที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาเพื่อให้การดำเนินการจัดระเบียบกิจการแพปลาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๑. ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีหลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตประกอบกิจการแพปลาและกระทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา เห็นว่าควรมีการบัญญัติเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการในการขออนุญาตไว้ให้ชัดเจนในบทบัญญัติของมาตรานั้น ๆ กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน จึงควรแก้ไขโดยการบัญญัติเพิ่มเติมว่า “หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขให้เป็นที่ไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” มาตรา ๒๙ จึงควรแก้ไขเป็น “ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบกิจการแพปลา เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติดังกล่าว หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขให้เป็นที่ไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง” และมาตรา ๓๐ จึงควรแก้ไขเป็น “ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขให้เป็นที่ไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

สาเหตุที่ต้องกำหนดรายละเอียดของหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในกฎกระทรวง เนื่องจากการตรากฎหมายกำหนดรายละเอียดเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ในบทบัญญัติของกฎหมายแม่บทไว้ ทั้งหมดอาจมีเนื้อหาของบทบัญญัติเป็นจำนวนมาก ซึ่งเป็นการยุ่งยากและหากมีการแก้ไขเพิ่มเติมที่เป็นเรื่องเล็กน้อยซึ่งหากจะต้องดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายตามกระบวนการที่ต้องผ่านการพิจารณาโดยฝ่ายนิติบัญญัติระยะเวลาในการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมที่นานทำให้การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐล่าช้าไม่ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันนั่นเอง

๒. ปัญหาเกี่ยวกับกรณีผู้ประกอบกิจการแพปลาไม่ยอมขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ ตามมาตรา ๓๓ หรือผู้ประกอบกิจการแพปลาที่สะพานปลารับซื้อสินค้าสัตว์น้ำเสียเอง มาตรา ๓๕ ที่บัญญัติไม่ครอบคลุมถึงผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำจากปัญหาของการบัญญัติกฎหมายบทบัญญัติทั้งสองมาตราของพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ ดังกล่าวมิได้ครอบคลุมถึงผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำนั้น อันเป็นการตรากฎหมายที่เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการแพปลา หากผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ มีการกระทำความผิดตามมาตราดังกล่าวก็จะไม่เป็นความผิดเนื่องจากไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้หรือบัญญัติเป็นความผิด ซึ่งขัดกับเจตนาของมาตราดังกล่าวบัญญัติขึ้นเพื่อ

ต้องการคุ้มครองประโยชน์ส่วนได้เสียของชาวประมงและประชาชนจากการกระทำดังกล่าว ดังนั้น เพื่อไม่เป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมอันจะก่อให้เกิดความเสมอภาคกันระหว่างผู้ประกอบการแพปลาและผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และการบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการควบคุมดูแลกิจการแพปลาเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สาธารณะ เห็นว่าให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมคำว่า “หรือผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ” มาตรา ๓๓ จึงควรแก้ไขเป็น “ในกรณีที่ผู้ประกอบการแพปลาหรือผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ ไม่ยอมขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ รัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้องค์การสะพานปลาดำเนินการขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลาเสียเองก็ได้” และมาตรา ๓๕ จึงควรแก้ไขเป็น “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการแพปลาหรือผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลารับซื้อสินค้าสัตว์น้ำเสียเอง เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำนั้น ในกรณีเช่นนี้ห้ามมิให้เรียกเก็บค่านายหน้าจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำนั้น”

๓. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการวินิจฉัยอุทธรณ์ของรัฐมนตรี ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ยอมออกใบอนุญาต หรือในกรณีที่อธิบดีสั่งให้หยุดกระทำกิจการแพปลา หรือหยุดขายทอดตลาดสินค้า สัตว์น้ำหรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ตามมาตรา ๓๗ จากปัญหาของการบัญญัติกฎหมายตามพระราชบัญญัติ จัตุระเปียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ ที่บัญญัติแต่เพียงขั้นตอนและวิธีการอุทธรณ์แต่ไม่กำหนดระยะเวลา การพิจารณาอุทธรณ์ การกำหนดหลักเกณฑ์ และกรอบระยะเวลาในการพิจารณาให้ชัดเจนแก่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เพื่อลดการใช้ดุลพินิจ ซึ่งการพิจารณาอุทธรณ์จะเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ทำให้ไม่เกิดข้อโต้แย้งเรื่องระยะเวลา และทำให้ประชาชนทราบแนวทางการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ หากประสงค์จะฟ้องศาลก็สามารถนำคดีไปฟ้องศาลปกครองภายในระยะเวลาที่กำหนด

เห็นว่าควรแก้ไขมาตรา ๓๗ จึงควรแก้ไขเป็น “ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ยอมออกใบอนุญาตให้ กิจการหรือในกรณีที่อธิบดีสั่งให้หยุดกระทำกิจการแพปลา หรือหยุดขายทอดตลาดสินค้า สัตว์น้ำ หรือสั่งเพิกถอน ใบอนุญาตก็ดีผู้ขออนุญาตหรือผู้ถูกสั่งเช่นว่านั้น มีสิทธิอุทธรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง ดังนี้ (๑) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่ออธิบดี (๒) ในกรณีที่อธิบดีเป็นผู้ออกคำสั่ง ให้อุทธรณ์ต่อรัฐมนตรี ให้อธิบดีหรือรัฐมนตรีวินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับ อุทธรณ์ การอุทธรณ์คำสั่งตามวรรคหนึ่งไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้น เว้นแต่อธิบดีหรือรัฐมนตรี แล้วแต่กรณีจะสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อน คำวินิจฉัยของอธิบดีหรือรัฐมนตรีให้เป็นที่สิ้นสุด”

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

- ไม่มี -

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้กี่เรื่องและในประเด็นใด

- ไม่มี -

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ (ถ้ามี) ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ใช้โทษทางอาญา ดังนี้

๑. ห้ามมิให้บุคคลใดประกอบกิจการแพปลา หรือทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียม ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท แต่ไม่เกินกว่าหนึ่งหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการเป็นผู้ขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลา เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตและเสียค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัตินี้ และห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาที่สะพานปลารับซื้อสินค้าสัตว์น้ำเสียเอง เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำนั้น ในกรณีเช่นนี้ ห้ามมิให้เรียกเก็บค่านายหน้าจากเจ้าของสินค้าสัตว์น้ำนั้น ผู้ใดฝ่าฝืนหรือฝ่าฝืนข้อกำหนดของอธิบดีออกตามความในมาตรา ๓๑ (๑) (๒) (๓) และ (๕) หรือขัดขวางการขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำโดยองค์การสะพานปลา ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการแพปลาไม่ยอมขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำ รัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรี มีอำนาจสั่งให้องค์การสะพานปลาดำเนินการขายทอดตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่สะพานปลาเสียเองก็ได้ มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท หรือจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือทั้งปรับทั้งจำ

๓. ผู้ใดไม่กรอกแบบพิมพ์ยื่น หรือแกล้งกรอกแบบพิมพ์ที่อธิบดีกำหนดไม่ครบถ้วน หรือไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของอธิบดีว่าด้วยการกรอกแบบพิมพ์นั้น หรือกรอกแบบพิมพ์เช่นนั้นโดยรู้ว่าเป็นเท็จ หรือไม่ยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการตรวจสอบสมุดบัญชีหรือเอกสารตามคำสั่งของอธิบดี หรือไม่อำนวยความสะดวกในการตรวจสอบเช่นนั้น มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

๔. ให้อธิบดีโดยอนุมัติรัฐมนตรีมีอำนาจออกข้อกำหนดการจอดเรือ การขนส่ง และการจราจรที่สะพานปลา ผู้ใดฝ่าฝืนข้อกำหนดของอธิบดี มีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองร้อยบาท

ดังนั้น การกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ สถิติยังไม่มีผลกระทบที่รุนแรง อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองหรือมาตรการบังคับอื่นแทน เช่น สั่งให้หยุดหรือแก้ไขให้ถูกต้อง หรือการใช้มาตรการบังคับทางแพ่งในกรณีเกิดการละเมิดทรัพย์สินในหน่วยงานของรัฐหรือผู้ใดผู้หนึ่งที่ประกอบกิจการตามวัตถุประสงค์ตามกฎหมายได้รับผลกระทบ จึงไม่ควรกำหนดเป็นโทษอาญา

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี)

ผู้เกี่ยวข้องมีความเห็นเกี่ยวกับกฎหมายนี้หรือผลกระทบของกฎหมายนี้อย่างไร

ตามที่องค์การสะพานปลาได้เชิญชวน ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บุคลากรองค์การสะพานปลา ผู้ประกอบการ พนักงานบริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด และประชาชนทั่วไป ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ ผ่านทาง QR Code Microsoft Forms และระบบกฎหมายกลาง สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระหว่างวันที่ ๒๑ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๑ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ รวมระยะเวลา ๔๒ วัน เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น บัดนี้ได้ครบกำหนดการเปิดรับฟังความคิดเห็นแล้ว สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นฯ ดังนี้

ผ่านทาง QR Code Microsoft Forms และระบบกฎหมายกลาง สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล ระหว่างวันที่ ๒๑ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๓๑ เดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ รวมระยะเวลา ๔๒ วัน มีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๒๑๓ ราย ประกอบด้วย ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๖๗ ราย บุคลากรองค์การสะพานปลา จำนวน ๖๖ ราย ผู้ประกอบการ จำนวน ๒๖ ราย พนักงานบริษัท/ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน ๖ ราย ประชาชนทั่วไป จำนวน ๔๗ ราย และอื่น ๆ จำนวน ๑ ราย

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว หรือไม่

- ไม่มี -

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

องค์การสะพานปลาได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายแล้ว

ในกรณีดังกล่าว การดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ นั้น องค์การสะพานปลาได้ดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจ กล่าวคือ มาตรา ๕ ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมการประมง จัดดำเนินการ หรือควบคุม และอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา จัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง จัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมงเชิงพาณิชย์และสังคม กล่าวคือ การดำเนินงานเชิงพาณิชย์โดยจัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลาตลาดสินค้าสัตว์น้ำและอุตสาหกรรมการประมง ซึ่งสามารถพิจารณาแบ่งแยกการดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงและมีติด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมประมง จัดดำเนินการหรือควบคุมและอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่งและกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา จัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง องค์การสะพานปลาให้เงินทุนช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกร และชาวประมงพื้นบ้านมีหน้าที่ดำเนินการช่วยเหลือชาวประมงเกี่ยวกับอาชีพและสวัสดิการ รัฐบาลมุ่งส่งเสริมชาวประมงให้เจริญก้าวหน้า มีเครื่องมือที่ดี มีรายได้ดี และมีความเป็นอยู่สะดวกสบายตามสมควรแก่สภาพ โดยให้องค์การสะพานปลาเป็นผู้คอยช่วยเหลือและส่งเสริม เพื่อให้ชาวประมงได้รับการพัฒนาโดยเร็ว อีกทั้งดำเนินงานเชิงสังคมตามวัตถุประสงค์เพื่อจัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง ในการส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง องค์การสะพานปลาได้รับทุนวิจัยจากหน่วยบริหารและจัดการทุน ด้านการพัฒนา ระดับพื้นที่ (บพท.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ "ตัวแบบเชิงธุรกิจเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤตด้านเศรษฐกิจ" ภายใต้โปรแกรมที่ ๑๗ (แก้ปัญหาวิกฤตเร่งด่วนของประเทศ) ภายใต้กรวิจัยเรื่อง "กลไกการพัฒนาศักยภาพกลุ่มประมงพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในยุควิถีใหม่สู่วิถีถัดไปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์" โดยทุนวิจัยดังกล่าวเป็นทุนวิจัยในการพัฒนาท้องถิ่น (กลุ่มประมงพื้นบ้านคั้งโดนด คลองวาฬ และบางสะพาน) เพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่องในการสนับสนุนเชิงนโยบายของผู้บริหาร และยังเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ทางเลือกให้แก่องค์การสะพานปลา

ด้วยเหตุและผลที่ได้กล่าวมาข้างต้น องค์การสะพานปลาพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อความสะดวกรวดเร็ว และเป็นการผ่อนคลายปัญหาที่อาจจะมีขึ้นได้ จึงอาศัยอำนาจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๔๙๖ กำหนดมาตรการและนโยบายในการขับเคลื่อนภารกิจขององค์การสะพานปลาให้สามารถขับเคลื่อนวัตถุประสงค์ของหน่วยงานไปอย่างดีและมีประสิทธิภาพ โดยไม่มีความจำเป็นที่องค์การสะพานปลาต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรการในการขับเคลื่อนนโยบายขององค์การสะพานปลาอีกแต่อย่างใด

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

เพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ องค์การสะพานปลาได้ดำเนินการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานขององค์การสะพานปลา มีภารกิจ เชิงพาณิชย์และภารกิจเชิงสังคม โดยภารกิจเชิงพาณิชย์ เป็นการดำเนินงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการหารายได้จากทรัพยากรที่มีอยู่ ทั้งในด้านที่ดิน ทรัพยากร บุคลากร ประสิทธิภาพ และองค์ความรู้ เป็นการให้เช่าพื้นที่และการให้สิทธิในการเข้าทำธุรกิจ เช่น โรงน้ำแข็ง ห้องเย็น โรงงานแปรรูปสัตว์น้ำ เป็นต้น อีกทั้ง ยังมีอาคารสำนักงานของผู้ประกอบการแพปลาเพื่อแปรรูปสัตว์น้ำ จำหน่ายเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประมง ส่วนภารกิจเชิงสังคมจะเป็นการส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ อาชีพของชาวประมง สร้างอาชีพและรายได้ให้กับคนในท้องถิ่น ส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง ส่งเสริมให้ความรู้ด้านการทำประมงอย่างถูกกฎหมาย ให้ความรู้ด้านสุขอนามัย การทำประมงที่สด สะอาด ไร้สิ่งปนเปื้อน และส่งเสริมความรู้ด้านการแปรรูปสินค้าประมง สร้างผลิตภัณฑ์ของชุมชนได้ รวมไปถึงทำให้ชาวประมงรู้สึกถึงความมั่นคงในอาชีพประมง และรู้สึกถึงความยั่งยืนในอาชีพนี้ อย่างไรก็ตาม ในการใช้จ่ายเงินเพื่อสนับสนุนการดำเนินการในโครงการดังกล่าวเพื่อกลุ่มผู้ประกอบการหรือชาวประมง มีปัญหาว่ายังไม่สามารถใช้จ่ายได้ครอบคลุมภารกิจขององค์การสะพานปลาที่ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์ของกลุ่มผู้ประกอบการหรือชาวประมง เนื่องจากคงมีโครงการบางส่วน

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

องค์การสะพานปลามีการบังคับใช้กฎหมาย โดยแยกพิจารณาเป็นหมวดดังที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑ องค์การสะพานปลา ใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ คือ จัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมการประมง จัดดำเนินการหรือควบคุมและอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลาการขนส่งและกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา จัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมงและบูรณะหมู่บ้านการประมง และจัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง รวมถึงการสร้าง ซื่อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ถิ่นกรรมสิทธิ์ หรือครอบครองซึ่งทรัพยากรต่าง ๆ พร้อมทั้งมีการกั๊ยมเงินหรือยืมสิ่งของ

หมวดที่ ๒ กรมประมงเป็นหน่วยงานที่บังคับใช้ เนื่องจากหากผู้ใดจะขอใบอนุญาตประกอบกิจการแพปลาและการเสียค่าธรรมเนียม ต้องให้อธิบดีขออนุมัติจากรัฐมนตรี

หมวดที่ ๓ กรมประมง โดยอธิบดี เป็นผู้ดำเนินคดี และกำหนดโทษ

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

องค์การสะพานปลาได้ดำเนินการให้เป็นไปตามภารกิจเชิงพาณิชย์และสังคมเกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑. ภารกิจในเชิงพาณิชย์ตามวัตถุประสงค์ในการจัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมประมง รวมทั้ง การจัดดำเนินการ หรือควบคุม และอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑.๑ การดำเนินงานเชิงพาณิชย์ตามวัตถุประสงค์ในการจัดดำเนินการและนำมาซึ่งความเจริญของสะพานปลา ตลาดสินค้าสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมประมง ซึ่งสามารถพิจารณาแบ่งแยกตามมิติต่าง ๆ ได้ ดังนี้ มิติด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงและมิติด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมประมง

๑.๒ การดำเนินงานเชิงพาณิชย์ตามวัตถุประสงค์ในการจัดดำเนินการหรือควบคุมและอำนวยความสะดวกซึ่งกิจการแพปลา การขนส่ง และกิจการอื่น ๆ อันเกี่ยวกับกิจการแพปลา

๒. การดำเนินงานขององค์การสะพานปลาตอบสนองพันธกิจในเชิงสังคม ตามวัตถุประสงค์ในการจัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง รวมทั้ง การจัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ การดำเนินงานเชิงสังคมตามวัตถุประสงค์ในการจัดส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ หรืออาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง ซึ่งองค์การสะพานปลาให้เงินทุนช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกรและชาวประมงพื้นบ้าน มีหน้าที่ดำเนินการช่วยเหลือชาวประมงเกี่ยวกับอาชีพและสวัสดิการรัฐบาลมุ่งส่งเสริมชาวประมงให้เจริญก้าวหน้า มีเครื่องมือที่ดี มีรายได้ดี และมีความเป็นอยู่สะดวกสบายตามสมควรแก่อัตภาพ โดยให้องค์การสะพานปลาเป็นผู้คอยช่วยเหลือและส่งเสริม เพื่อให้ชาวประมงได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังนั้นชาวประมงจึงได้รับการช่วยเหลือโดยผ่านทางองค์การสะพานปลาอีกทางหนึ่งนอกเหนือไปจากที่ได้รับการดูแลของฝ่ายปกครองท้องถิ่นและท้องถิ่นในฐานะราษฎร

๒.๒ การดำเนินงานเชิงสังคมตามวัตถุประสงค์ในการจัดส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง ซึ่งองค์การสะพานปลาได้รับทุนวิจัยจากหน่วยบริหารและจัดการทุน ด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๕ “ตัวแบบเชิง ธุรกิจเพื่อสร้างเศรษฐกิจฐานรากรองรับการเปลี่ยนแปลงและวิกฤต ด้านเศรษฐกิจ” ภายใต้โปรแกรมที่ ๑๗ (แก้ปัญหาวิกฤตเร่งด่วนของประเทศ) ภายใต้การวิจัยเรื่อง “กลไกการพัฒนาศักยภาพกลุ่มประมงพื้นบ้านเชิงสร้างสรรค์ในยุควิถีใหม่สู่วิถีถัดไปเพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์” โดยทุนวิจัยดังกล่าวเป็นทุนวิจัยในการพัฒนาท้องถิ่น (กลุ่มประมงพื้นบ้าน คุ้งโตนด คลองวาฬ และบางสะพาน) เพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นให้ประชาชน มีชีวิตความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์ อย่างต่อเนื่องในการสนับสนุนเชิงนโยบายของผู้บริหาร และยังเป็นโอกาสในการสร้างรายได้ทางเลือกให้แก่องค์การสะพานปลา

๓. ดังความที่กำหนดในหมวดที่ ๒ กรณีที่กำหนดให้กรมประมงเป็นหน่วยงานที่บังคับใช้ เนื่องจากหากผู้ใดจะขอใบอนุญาตประกอบกิจการแพปลาและการเสียค่าธรรมเนียม ต้องให้อธิบดีขออนุมัติจากรัฐมนตรีนั้น เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ แม้ว่าองค์การสะพานปลาจะไม่ใช่งานที่มีอำนาจโดยตรงในการออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการแพปลา เนื่องจากองค์การสะพานปลาเป็นหน่วยงานที่คอยรวบรวมพิจารณาคุณสมบัติและพิจารณาเอกสารของผู้ประกอบกิจการแพปลาหรือกลุ่มชาวประมง

เพื่อยื่นขอออกใบอนุญาตต่อกรมประมงในการออกใบอนุญาต ซึ่งขั้นตอนดังกล่าวนี้มีหลักเกณฑ์กำหนดที่ชัดเจนและไม่เกิดความบกพร่องในขั้นตอนของเอกสารแต่อย่างใด

๔. กรณีของสถิติการค้าเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไรและหากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ นั้นหากพิจารณาตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๕๕๖ มาตรา ๔๐, มาตรา ๔๑ อันเป็นบทบัญญัติกำหนดบทลงโทษ องค์การสะพานปลาดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมายหรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ.๒๕๕๖ มาตรา ๔๐, มาตรา ๔๑ เป็นอำนาจของอธิบดีกรมประมงในการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย รวมถึงสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งจากข้อเท็จจริงที่ผ่านมาก็ไม่เคยปรากฏว่าองค์การสะพานปลาได้มีสถิติการค้าเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมายหรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายแต่อย่างใด เนื่องจากอำนาจในการลงโทษดังกล่าวเป็นอำนาจของกรมประมง

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

ประชาชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมาย ถือว่าไม่มีภาระแต่มีประโยชน์ที่จะได้รับ ซึ่งกำหนดให้จัดตั้งองค์การสะพานปลา เพื่อเป็นการช่วยส่งเสริมฐานะ สวัสดิการ อาชีพของชาวประมง และบูรณะหมู่บ้านการประมง ส่งเสริมสหกรณ์หรือสมาคมการประมง ซึ่งเป็นการเกษตรสาขาหนึ่งที่มักจะถูกมองข้าม และไม่มีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโดยตรง ทำให้การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับอาชีพประมงมีค่อนข้างจำกัด ในขณะที่สินค้าประมง จัดเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญ ทำรายได้ให้กับประเทศปีละกว่า ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท อีกทั้ง ยังเป็นอาหารหลักที่มีคุณค่าทางโภชนาการ และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนเคียงคู่กับกับข้าวซึ่งได้รับการจัดให้มีบริการพื้นฐานเพื่อรองรับอาชีพประมง โดยเฉพาะท่าเทียบเรือประมงและตลาดสินค้าสัตว์น้ำที่ได้มาตรฐานจากกรมประมง พร้อมสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น โดยคิดค่าบริการในอัตราต่ำและให้บริการแก่ทุกคนอย่างเสมอภาค ป้องกันการผูกขาดรักษาระดับราคาสัตว์น้ำให้เป็นธรรมแก่ผู้ซื้อและผู้ขาย ตลอดจนส่งเสริมอาชีพประมง ปัจจุบันองค์การสะพานปลาได้เปิดดำเนินงานสะพานปลา ๔ แห่ง และท่าเทียบเรือประมง ๑๓ แห่ง ดูแลจากภาครัฐในอันดับต้น ๆ องค์การสะพานปลาในฐานะที่เป็นรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีลักษณะงานเกี่ยวข้องใกล้ชิดกับชาวประมงโดยตรง และมีวัตถุประสงค์การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติจัดตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุนการประกอบอาชีพประมง จึงได้เปิดดำเนินงานสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมงรวม ๑๗ แห่ง ตลอดแนวชายฝั่งทะเลทั้งในภาคใต้ ภาคตะวันออก รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลเพื่อให้บริการแก่ชาวประมง และผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีสถานที่ในการประกอบอาชีพแต่องค์กรสะพานปลามีต้นทุนที่เกิดขึ้นในค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการและการดูแลโครงสร้างพื้นฐานสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมง ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูง จากผลการดำเนินงานขององค์การสะพานปลาระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๒-๒๕๖๔ ค่อนข้างผันผวน สาเหตุสำคัญเกิดจากรายได้จาก

การดำเนินงานมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากสภาวะการณ์ประมงชบเซาจากปัญหาการควบคุมการทำประมงผิดกฎหมาย IUU Fishing การแพร่ระบาดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสภาวะสงครามรัสเซีย - ยูเครน ทำให้ต้นทุนการทำประมงสูงขึ้น ชาวประมงบางส่วนหยุดทำการประมง ทำให้มีผู้เข้าใช้บริการน้อยลงในขณะที่รายจ่ายขององค์การสะพานปลามีแนวโน้มสูงขึ้นมาก

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

จากการดำเนินงานในปัจจุบันขององค์การสะพานปลา ที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยภายนอก เช่น การเปลี่ยนแปลงของสภาวะเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือ ปัจจัยภายใน เช่น การดำเนินงานขององค์การสะพานปลา โครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการข้อมูล เป็นต้น ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ รายได้หลักจากการดำเนินงาน (Core Business) เป็นรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมต่าง ๆ จากการให้บริการสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมง ได้แก่ ค่าธรรมเนียมสัตว์น้ำผ่านท่า ค่าธรรมเนียมรถผ่านท่า ค่าธรรมเนียมน้ำแข็งผ่านท่า ค่าธรรมเนียมใช้สถานที่ ฯลฯ ซึ่งขึ้นอยู่กับภาวะประมงเป็นหลัก ปัจจุบันมีแนวโน้มรายได้ลดลงอย่างต่อเนื่องจากปัจจัยภายนอกต่าง ๆ ดังนี้

๑. ทรัพยากรสัตว์น้ำเสื่อมโทรม ปริมาณสัตว์น้ำมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง
๒. การทำประมงนอกน่านน้ำมีปัญหาเกี่ยวข้องกับข้อตกลง และกฎระเบียบต่าง ๆ ที่ไม่เอื้อต่อการลงทุนของผู้ประกอบการไทย
๓. มีการแข่งขันกับท่าเทียบเรือของเอกชน โดยมีท่าเทียบเรือประมงขนาดเล็กกระจายอยู่ทั่วไป
๔. ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ องค์การสะพานปลามีหน่วยงานที่ได้รับ ผลกระทบโดยตรงคือ ท่าเทียบเรือประมงปัตตานี และท่าเทียบเรือประมงนราธิวาส
๕. ปัญหาขาดแคลนแรงงาน และปัญหาแรงงานต่างด้าว
๖. การประกอบกิจการที่นอกเหนือจากค่านิยามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ส่งผลให้องค์การสะพานปลาไม่สามารถประกอบธุรกิจอันเป็นการแสวงหาผลกำไรเข้ามาพัฒนาองค์กรได้

๒๓. กฎหมายนี้คุ้มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชนและทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

คุ้มค่า เนื่องจาก พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๙๖ เป็นกฎหมายที่องค์การสะพานปลามีวัตถุประสงค์หลายประการในการดำเนินงาน แต่วัตถุประสงค์หลัก คือ การพัฒนาการตลาดสัตว์น้ำของไทยให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมประเทศที่พัฒนาแล้ว เพื่อให้ชาวประมงมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่ดีขึ้นกว่าในปัจจุบัน และทำให้ประชาชนไทยได้บริโภคสัตว์น้ำที่มีคุณภาพตอบสนองนโยบายรัฐบาลในด้านอาหารปลอดภัย (Food Safety) ในราคาที่เป็นธรรมตลอดจนยกระดับฐานะของประเทศเป็นครัวโลกในอนาคต

การดำเนินงานขององค์การสะพานปลาในปัจจุบัน ทั้งภารกิจเชิงสังคมและเชิงพาณิชย์ ล้วนมีส่วนช่วยทั้งทางตรงและทางอ้อมในการพัฒนาอุตสาหกรรมประมงของไทย อาทิ

- (๑) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน (Basic Infrastructure) ตามมาตรฐานสุขอนามัยสะพานปลาและท่าเทียบเรือประมง สำหรับการขนถ่ายสัตว์น้ำ การซื้อขายสัตว์น้ำ ตลอดจนพัฒนาระบบการซื้อขายด้วยวิธีการประมูล ซึ่งเป็นวิธีที่ยุติธรรมที่สุดสำหรับผู้ซื้อและผู้ขายสัตว์น้ำ

(๒) ส่งเสริมการรวมตัวของชาวประมง โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวประมงพื้นบ้าน เพื่อให้ชาวประมงมีอำนาจต่อรองมากขึ้น องค์การสะพานปลาได้จัดงบประมาณสำหรับสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มชาวประมงทั้งในรูปของการให้เปล่าและการให้กู้โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและมีระยะเวลาใช้เงินต้นคืนในระยะยาว

(๓) จัดสรรเงินสนับสนุนการวิจัยในสาขาวิชาการประมงแก่นักวิจัยในสถาบันการศึกษา เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเรือและเครื่องมือทำการประมง

(๔) ให้เงินสนับสนุนเป็นทุนการศึกษาแก่บุตรชาวประมงที่มีฐานะยากจน

(๕) ให้เงินกู้แก่ชาวประมงและผู้ประกอบธุรกิจการประมง

(๖) จัดสรรงบประมาณสำหรับการพัฒนาชุมชนประมง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน เช่น จัดหาแหล่งน้ำสะอาด สร้างถนน ทางเดินสำหรับชุมชนประมง

(๗) ปรับปรุงคุณภาพบริการและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ใช้บริการ ได้แก่ ชาวประมง แพปลา สถาบันชาวประมง และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องในรูปแบบการเป็นพันธมิตรร่วมกันในการพัฒนาอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประมง

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหรือไม่ อย่างไร

๑. สมควรแก้ไขบทบัญญัติที่บังคับใช้อยู่เดิม ในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานในการจัดระเบียบกิจการแพปลาที่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์การทำประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การตลาดสัตว์น้ำ การขนส่งสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมประมงในปัจจุบัน จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่ใช้อยู่เดิมให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการกำหนดมาตรฐานในการดำเนินงานขององค์กรให้มีความชัดเจน โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างธรรมาภิบาลให้แก่องค์กร จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ... ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มนิยามขององค์การสะพานปลาที่ใช้ในพระราชบัญญัตินี้

(๒) แก้ไขนิยามของคำว่า สะพานปลาและค่าบริการให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานในปัจจุบัน

(๓) เพิ่มเติมการเรียกเก็บค่าบริการให้ครอบคลุมถึงพื้นที่ให้บริการอื่น ๆ ขององค์การสะพานปลา ที่มีการซื้อขายสัตว์น้ำแต่ยังไม่พร้อมที่จะประกาศเป็นสะพานปลาเพื่อให้สามารถเก็บค่าบริการได้และอยู่ในบังคับของกฎหมายเดียวกัน โดยองค์การสะพานปลาที่มีอำนาจเรียกเก็บเงินค่าบริการจากผู้ประกอบกิจการแพปลาได้ไม่เกินร้อยละสามของราคาสินค้าสัตว์น้ำที่ซื้อขายกัน หรือราคาที่พนักงานประเมินราคาตลาดในวันนั้น

(๔) การแบ่งเงินค่าบริการ เดิมกำหนดให้แบ่งเงินค่าบริการที่องค์การสะพานปลาเรียกเก็บไว้ร้อยละยี่สิบห้า ของค่าบริการที่เก็บได้ทั้งหมดเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมการประมง ได้มีการเสนอแก้ไขใหม่โดยให้แบ่งเงินจากกำไรสุทธิขององค์การสะพานปลาในอัตราที่ไม่น้อยกว่าร้อยละสิบ เพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมการประมง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงานและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์การสะพานปลา

(๕) เพิ่มวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งองค์การสะพานปลาเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินงาน ในปัจจุบันและส่งเสริมให้เกิดความเจริญของอุตสาหกรรมประมงในภาพรวม รวมทั้งการเพิ่มอำนาจการกระทำกิจการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้ง

หมวด ๒ คณะกรรมการและผู้อำนวยการ

(๑) แก้ไขปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการให้สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์การ

(๒) เพิ่มวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการและการรักษาการกรณีที่คณะกรรมการ

พ้นตำแหน่งก่อนวาระ

(๓) กำหนดอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้อำนวยการ การแต่งตั้งรักษาการแทนผู้อำนวยการ กรณีที่ผู้อำนวยการไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลง รวมถึงกำหนดให้ผู้อำนวยการสามารถมอบอำนาจช่วงได้

(๔) เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

หมวดกิจการแพปลา

(๑) ปรับปรุงแก้ไขของอำนาจของอธิบดีในการออกระเบียบและเงื่อนไขที่จะกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการแพปลาต้องประกอบกิจการที่สะพานปลาเท่านั้นโดยการตัดอำนาจของอธิบดีในข้อนี้ออก เพื่อให้มีการแข่งขันเสรีเกิดขึ้น

(๒) ปรับปรุงแก้ไขข้อบังคับต่าง ๆ ในการกรอกแบบฟอร์ม รายการ ข้อความ จำนวน ปริมาณ ชนิด ราคาสินค้า ตามแบบที่อธิบดีกำหนดเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘

บทเฉพาะกาล

หากพื้นที่ให้บริการใดขององค์การที่มีลักษณะเป็นสถานที่หรือบริเวณที่ให้บริการและอำนวยความสะดวกในการขนถ่ายสัตว์น้ำและกิจกรรมอื่นๆ ที่ประกอบกิจการแพปลาแต่ยังมิได้ดำเนินการประกาศให้เป็น สะพานปลาให้องค์การดำเนินการประกาศพื้นที่ให้บริการดังกล่าวให้เป็นสะพานปลาภายใน ๑๐๐ วัน นับตั้งแต่ พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ รายงานเหตุผล ความจำเป็นให้รัฐมนตรีทราบ

๒. ข้อจำกัดการใช้อำนาจ ตามมาตรา ๒๔ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้ผู้แทนไม่สามารถมอบอำนาจช่วงให้พนักงานคนใดคนหนึ่งได้ อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๘/๑๗๑ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งองค์การสะพานปลา ว่าประเด็นเกี่ยวกับการมอบอำนาจช่วงของผู้แทนคณะกรรมการนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๕) ได้เคยให้ความเห็น เรื่อง อำนาจของคณะกรรมการ สรุปความได้ว่า บทบัญญัติที่กำหนดให้คณะกรรมการของหน่วยงาน มอบหมายให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานอื่นใด เป็นผู้แทนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกเป็นการกำหนดให้ เฉพาะผู้อำนวยการหรือพนักงานอื่นใดของหน่วยงานเท่านั้น ที่สามารถเป็นผู้แทนของคณะกรรมการได้ ไม่ได้ให้อำนาจผู้ได้รับมอบหมายที่จะมอบอำนาจให้พนักงานผู้หนึ่งผู้ใดต่อไปอีกได้ อย่างไรก็ตาม ถ้าคณะกรรมการ จะมอบหมายไว้ในคราวเดียวกันให้ผู้อำนวยการหรือพนักงานอื่นใด ทำการแทนคณะกรรมการในเรื่องใดตามที่ผู้อำนวยการกำหนด เช่นนี้ย่อมทำได้ เพราะไม่ใช่การมอบอำนาจอีกต่อหนึ่ง

๓. ข้อจำกัดการจัดตั้ง ตามมาตรา ๘ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้การจัดตั้งสะพานปลาและการดำเนินงานสะพานปลาอยู่ในความดูแลขององค์การสะพานปลาทำให้ การที่เอกชนจะเข้าสู่ธุรกิจด้านตลาดกลางสัตว์น้ำ และทำเทียบเรือประมงในลักษณะที่องค์การสะพานปลา ดำเนินการอยู่ดูเหมือนจะมีข้อจำกัดทางกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติข้อจำกัดดังกล่าวไม่มีผลมากนัก เนื่องจาก การใช้อำนาจตามกฎหมายเป็นอำนาจของอธิบดีกรมประมง และไม่ได้มีการกำหนดบทลงโทษที่ชัดเจน ประกอบกับมีการกำหนดข้อยกเว้นกรณีที่เป็นสหกรณ์ประมงและยังมีปัญหาอื่น ๆ แต่ไม่ได้้นำรายงานการ วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของ พระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ มาประกอบการพิจารณาเนื่องจากไม่มีข้อมูลที่เพียงพอ

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไป ตามกฎหมายหรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

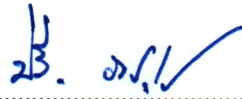
พระราชบัญญัติฯ ใช้บังคับมาเป็นเวลานานโดย บทบัญญัติที่บังคับใช้อยู่เดิม ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบาท อำนาจ หน้าที่ การบริหารงาน และความรับผิดชอบของ คณะกรรมการองค์การสะพานปลา ยังไม่มีความชัดเจน และการบริหารงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบ กิจการแพปลา ยังไม่สอดคล้องกับ สถานการณ์การทำประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การตลาดสัตว์น้ำ การขนส่งสัตว์น้ำ และอุตสาหกรรมประมง ในปัจจุบัน จึงสมควรแก้ไขปรับปรุงบทบัญญัติที่ใช้อยู่เดิมให้สอดคล้องกับพระราช กำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชกำหนดการประมง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่นที่ เกี่ยวข้อง ตลอดจนการ กำหนดมาตรฐานในการดำเนินงานขององค์กรให้มีความชัดเจน โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้าง ธรรมาภิบาลให้แก่องค์กร จึงเห็นสมควรปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ... ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ปัจจุบันประเทศไทยมียอดส่งออกสินค้าสัตว์น้ำในแต่ละปีมากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท กฎระเบียบต่าง ๆ ที่ประเทศคู่ค้ากำหนดขึ้นจึงเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติและมีการกำกับดูแลให้ ภาคเอกชนปฏิบัติตามบทบัญญัติที่กำหนดไว้เดิมจึงไม่สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ในปัจจุบันได้ นอกจากนี้การปรับบทบาทขององค์การสะพานปลาเพื่อรองรับสภาพการณ์ดังกล่าวก็ไม่สามารถกระทำได้อย่าง เป็นรูปธรรม เนื่องจากเนื้อหาของพระราชบัญญัติฯ ไม่เอื้ออำนวยต่อการดำเนินงานขององค์การสะพานปลา ส่งผลให้ขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการและการปรับบทบาทขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีการประกาศใช้กฎ ระเบียบ กฎหมายด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ในสังคม ทั้งในส่วนของประเทศไทยเอง และ มาตรการ ข้อกำหนด ที่เป็นของประเทศคู่ค้าหรือเป็นมาตรฐานสากล

นอกจากนี้ความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการประมงและการตลาดสัตว์น้ำส่งผลให้เนื้อหา ในพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ ล้าสมัย ไม่ทันเหตุการณ์ และไม่สามารถตอบสนอง อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง ผู้ประกอบธุรกิจค้าสัตว์น้ำได้เท่าที่ควร

จึงเห็นสมควรปรับปรุงพระราชบัญญัติจัดระเบียบกิจการแพปลา พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งในส่วนของการกำหนดบทบาท อำนาจหน้าที่ขององค์การสะพานปลา และการกำกับดูแลตลาดกลางสัตว์น้ำมาตรฐานด้านสุขอนามัยของสะพานปลาทำเทียบเรือประมง ซึ่งปัจจุบันมีการก่อสร้างหรือจัดตั้งที่ขาดการควบคุมก่อให้เกิดผลเสียต่อระบบการตลาดสัตว์น้ำในภาพรวม และยังก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขนถ่ายและการค้าสัตว์น้ำในส่วนที่ยังไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบหรือจัดระเบียบอยู่ในหลายภาคส่วน พร้อมจัดระเบียบการค้าสินค้าสัตว์น้ำให้เป็นไปตามมาตรฐานการค้าระหว่างประเทศและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมถึงชาวประมง เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผู้ประกอบการธุรกิจค้าสัตว์น้ำอย่างยั่งยืน ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายปรีดา ยังสุขสถาพร)

ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา

๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๖

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ องค์การสะพานปลา
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ บุคลากรสำนักงานกฎหมาย
สำนักงานกฎหมาย
ฝ่ายบริหารและพัฒนาองค์กร
โทร. ๐-๒๒๑๑-๗๓๐๐ ต่อ ๒๕๓๑
โทรสาร ๐-๒๒๑๒-๕๘๘๘